

KOIDI

16670

Acc No 2191/12.1
Class No. 895.93 P 49. Koi
Author Remy G. Phanton
Title Koidi 16670

|| Borrower's | Due Date

Acc. No. 2191/12.1
STATE CENTRAL LIBRARY
GOVERNMENT OF MEGHALAYA
S H I L L O N G

1. Books may be retained for a period not exceeding 15 days by members.
2. Books may be renewed on request at the discretion of the Librarian.
3. Dog-earing the pages of a book, marking or writing therein with ink or pencil, tearing or taking out its pages or otherwise damaging it, will constitute an injury to a book.
4. *Any such injury to a book is a serious offence; Unless a borrower points out the injury at the time of borrowing the book, he/she shall be required to replace the book or pay its price.*

Help to keep this book fresh & clean

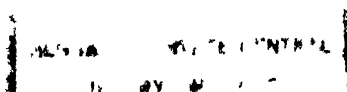
MEGHALAYA STATE CENTRAL
LIBRARY SHILLONG.

REMY G. PHANKON

KOLDI

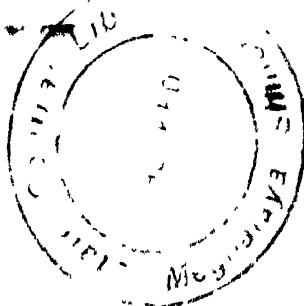
16670

La pynmih da

KA WILFRIDA PHANKON

Nongrim Hills, Shillong - 793003

1988

**East Book Store
Room No. 38
Shillong Super Market
Mankhar Main Road**

Sien Shon banyngkong
1000 Kopi

IA KA HOK LONG TRAI LA TYNGKAI

AA 1830
Don Bosco Press, Shillong.

DA KA JINGKYNMAW IEID

IA

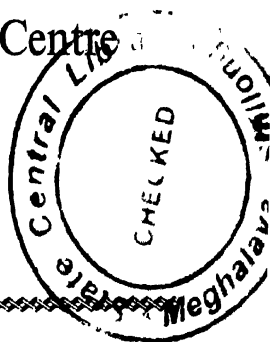
u Bah Kenny Shympa

(Bam Kwai ha Dwar U Blet)

U NONGSENG BAD U KPA

ka Rympei Theatrical Centre

SHILLONG

Shikyntien

Koidi 16670 ka dei ka drama ba la pynshong nongrim halor ka jingim jong u Maximillian Kolbe, u Phadar Katholik jong ka jingiasyllok k1 Franciscan u ba la iap ha ka shiteng synnia jong ka 14 tarik 'Nailar 1941 ha kut koidi Auschwitz ka ba don shaphang shathie jong ka Ri Poland. U Max u la iap da ka ba shim pli ia ka jaka jong u Francis Gajowniczek u ba long uwei na k1 shiphew ngut ki koidi ba la shah jied ban iap. Da ka jingiap jong u Max Kolbe, u Francis u la ioh pat ia ka lad ban leit phai bad ban iakynduh biang ia la ka lok bad k1 khun.

Kane ka dei ka drama ba la pynshong nongrim ha ki jingjia bashisha. Ka dei ka drama ka ba ai ia ngi ia ka jinghikai bad ka jingsneng. Ka pyni ruh ha ngi ba kumno ka Jingieid ia u para brieve ka la pynlong ia u Maximillian ban aiti wat ia la ka jong ka jingim. Da shisha ym don ka jingieid ka ba kham khraw bad kham kordor ban ia kaba uwei u aiti ia la ka jingim na ka bynta uwei pat

Ha kajuha ka rukom, lada ki para doh para snam jong ngi – naduh ki nongsynshar, ki nongmihkhmat paidbah, k1 kmie ki kpa, ki nonghikai, ki nongialam bad baroh ma ngi iwei pa iwei, lada ngi don shisha kata ka *Jingieid ia la ka Jaitbynriew* bad lada ngi kloia ban aiti ia la ka jong ka jingim ban im ka Jaitbynriew – khlem pep ka *Jingkyrmen kaba khraw bad ka Lawei kaba phyrnai ka ap ia ngi*.

Shillong
22 tarik Nohprah 1987

Nongthoh

Maximillian Kolbe

La kha ia u Maximillian Kolbe ha ka 8 tarik, U Kyllalyngkot 1894 ha Zdunska Wola, Poland. Ha ba u dang 13 snem ryta, u la sngap ia ka Jingkhot jong U Blei bad u la rung ha ka Seminary jong ki Franciscan ha Lemberg Ha u laiong 1918 la pynkyntang Lyngdoh ia u.

Ha ba ka Thma Bah Ba-ar ka la khie bad ka jingialeh ka dang jur bha ha ki ri jong ka pyrthei baroh kawei, ki Nazi ki la pynshyrkhei bad pynhiar kput ia bun ki jaitbynriew kumjuh ruh ia ki nong Poland. La pharep ia u Max ba u pynphriang ia ki khubor pyrshah ia ki Nazi bad ba u kynshoit ban pynkhyllern noh ia ka rukom synshar jong ki – kumta ki la kem ia u bad set shipor ha ka kut koidi ha Pawiak (Warsaw) bad hadien la pynkynriah noh sha ka kut koidi Auschwitz ka ba don shaphang shathie jong ka Ri Poland. Ia kane ka kut koidi la ju tip ia ka kum ka *Ktem Jingiap* naba bun ki ba poi ha kane ka kut kham bunsien kim ju lait im shuh.

Ha ka 24 tarik 'Naitung 1941, uwei u koidi u la ioh phet na ka ktem Jingiap Ynda ki la thwet bad wad bun bun sngi bad kim man lap satia, u Kolonel Fritch, u ba dei peit ia kane ka kut koidi, u thmu ban pynhiar kput kylliang da ka ba jied shiphew ngut ki koidi ban iap. Dei ha kane ka por ba u Max Kolbe u la kyrpad ia u Kolonel ban shah ba un iapli bad ka jaka jong uwei pat u koidi. Ia ka jingkyrpad la mynjur. Kumta la ialam bad set ia u ha kawei ka along ryngkat bad kita kiwei pat ki khynda ngut ki koidi ba la rai pynrem

Haduh 13 sngi u Max u la sah ha kata ka byndi khlem ioh bam ioh dih ei ei ruh em. U la im tang da ki jingrwai bad jingduai iaroh ia la U Blei Trai Kynrad Nongbuh Nongthaw. Ha ka 14 tarik 'Nailar 1941 la ai ia u da ka injekshon bih ban pyniap noh ia u. Dei ha ka shiteng synnia jong kane ka sngi ba ka mynsiem jong u Max ka la khlad noh na ka doh ban leit sha la ka jaka shong neh. Da shisha U Blei U la kheit noh ia uwei u syntiew ba itynnatt tam ba phuh ha ka kper syntiew jong U.

Ki Nongiashim Bynta

1. MAXIMILLIAN KOLBE :- Koidi No. 16670
2. FRANCIS GOJOWNICZEK :- Koidi No. 5659
3. MARY GOJOWNICZEK :- Ka lok u Francis
4. KOLONEL FRITCH :- U Nongpeit ia ka kut koidi ha Auschwitz (Poland)
5. JIM :- U nongiarap jong U Maximillian ha kaba pynmih ia ki kot khubor
6. DOKTOR DIEM - Ba peit ia ki koidi ha Auschwitz.
7. Sergeant bad saw ngut kiwei pat ki shipai Nazi.
8. Shiphew ngut ki koidi ki ba deng ia kine ki Nombar:-
No 7283 No. 16346 No. 16381 No 16431
No. 16741 No 16951 No. 17257 No. 17833
No. 22891 No. 27272
9. Uwei pat u paralok jong u Francis.
10. U nongbthah.

Ka Lamphrang

(Shuwa ba ka drama kan sdang, ia ka rynsan ialehkai yn pynkhreh ha kata ka rukom ka ban long thik kum ha ka Bynta Balai (Jaka-3) Ki 'light' ki shai byrngut byrnget. Hapdeng jong ka rynsan ialehkai don uwei u maw jingtep Katba ka sur jingtem ba sngew myllung ka iaid suki suki, ka pyrda ka plie. Ka sur jingtem ka nang kham sawa jam bad hadien katto katne por, U Kpa Bakhuid (Pope), ha la ka riam bad ka main ba i don burom, u iaid bad u dem khohsiew ban doh ia uta u maw jingtep ryngkat bad ki ummat ba tuid na ki khmat jong u. U ieng suki jai, phai sha ki paidbah bad da ka sur bu sngewkhia u kren ia kine ki kyntien)

POPE Para bangeit bad paralok baroh,

Kane ka long kawei na ki sngi kiba kmen tam ha ka jingim jong nga ha kaba nga la 10h 1a ka lad ban iuh kjat ha kane ka Ri bad khamtam eh ban poi ha kane ka jaka ha kaba uwei na ki 'Riewshlur Bakhraw tam u la aiti ia la ka jingim na ka bynta uwei pat u para briew. Uta u 'riewshlur u dei u Maximillian Kolbe, u Martyr jong ka Jingieid. Katno ngi sngewsih, ngi jaw ummat bad ngi pait dohnud ban tip shaphang ki jingshah shitom bad jingshah lehbein jong u ha ka kti ki Nazi. Ngan ialam biang iaphi mynta baroh sha ka snem 1941 – ka por jong ka Thma Bah Ba-ar.

(Katba u nang kren, ka rynsan ialehkai kan dum suki suki katba ka sur jingtem ka iaid ryngkat ryngkat bad kan bteng shisyndon ka bynta banyngkong jong ka drama).

KA BYNTA BANYNGKONG

Rymphang 17, 1941

JAKA - 1

(Ha kawei ka kamra kaba long ka Ophis Pakhana ha Poland Don ki shuki ki miej, ki khulom dieng, ki kot khubor bad katto katne ki kot ki sla. Ha kamra don u Max Kolbe bad u Jim)

MAX : Jim, katno baje mynta ?

JIM : Lai baje. O ka la dei ka por dih sha sngi Shuh ngan leit ong ia ki ba kin wan rah sha noh *(Mih bad wan rung biang hadien katto katne por)*.

MAX : Phi long da shisha u ba smat ba sting Jim Nga donbok shibun ban ioh ia u nongiarap u ba kum maphi.

JIM : Shuh phi nga kein nga long u ba donbok ban ioh ia kane ka lad ban ia trei ryngkat bad phi. Nalorkata ruh, nga sngewtynnatt shibun ban trei ha kine ki kam thoh kot thoh sla. Ka thoh ka tar ka pule dangle ka pynproh ia ka jabieng bad pyniar ia ka jingmut jingpyrkhat.

MAX : Kaba dei Jim. Hynrei kam dei pat tang katta. Ka thoh ka tar ka iarap ruh ia ngi ban buh jingthoh ne buh jing-kynmaw ia kiei kiei kiba la jia bad kiba dang jia. Bad ka long kawei na ki lad ki ba bha bad khraw tam ba ngi lah ban pynphriang paidbah ia kino kino ki jingmut bad jing-kwah jong ngi.

JIM : Da shisha kein. *(Sangeh shipor)* Max . la katta snem ngi la ia trei ryngkat, phewse ngam ju ioh lad ban. ..

MAX : *(Lyngngoh)* Phim ju ioh lad ia kaei Jim ? Wa kren seh kaei kaba don ha ka dohnud jong phi ?

JIM : Ngam ju ioh lad ban ia shongkai sngewbha bad phi para marwei namar ba phi bun kam palat. Nga la ju kwah barabor ban tip kham bniah shaphang jong phi.

MAX : Shaphang jong nga ? Ngam sngewthuh sngewthaw phi mut aiu Jim. Hangne ngi ia long kum shipara. Phim ju dei

ban buhrieh ei ei ne sngew lehrain ban kren ia kano kano
ne kaei kaei.

JIM : Kam dei ka jingsngew lehrain, hynrei.....

MAX : (*Ieng suki*) Jim hato don kaei kaei ka ba nga la kum
pynsngewsih iaphi ?

JIM : (*Kyndit*) Em...em kam dei kata, hynrei ka dei ka jing-
kwah jong nga ban tip shaphang ka jingim jong phi naduh
ba phi dang rit haduh kane ka khyllipmat kaba mynta.

MAX : (*Samrkhie bad kren biria*) O Jim, balei phi kwah ban
tip sa ia kata ? Ka jingim jong nga ka long hi kumjuh kum
ka jong kiwei pat. Ym don ei ei ka bapher bad ngam kwah
ban put turoi shaphang ialade.

JIM : Kam dei kata Max. Hynrei kat sha ba nga iaaid sharum
shaneng nga ju iohsngew bun kiei kiei shaphang jong phi
ki ba ktik ia ka jingmut jingpyrkhat jong nga. Namarkata,
nga la kut jingmut ba nga dei ban iohsngew dalade na ki
rymmiang shyntur jong phi hi. Sngewbha seh Max iathuh
ia nga. . nga kyrpad iaphi.

MAX : (*Peit isynet ia u Jim*) Ngam kwah ban pynsngewsih iaphi
Jim, tangba kular ia nga ba phin ym kylli shuh ia nga
hadien habud namar ngam da sngewtynnat eh ban kren
shaphang ka mynnor jong ka jingim jong nga Phi kular ?

JIM : (*Hadien shipor*) Nga kular lada phi ruh phi kular ban
iathuh lut khoit kat ia kaba nga kylli iaphi (*U da phuh
samrkhie artad*)

MAX : Niuma. Aiu phi kwah ban tip ?

JIM : Shaphang ka ling ka sem, ki kmie ki kpa, ka sngi kha
jong phi bad ka jingim jong phi naduh ba kha haduh mynta.

MAX : (*Kum u bym kwah ban iathuh, u sngap shipor*) Nga dei
u khun jong U Jules bad Mary Kolbe. La kha ia nga ha ka
nongrit Zdunska Wola ha Poland ha ka 8 tarik u Kylla-
lyngkot jong ka snem 1894. Ngi don san ngut shipara hynrei
U Blei Trai Kynrad U la khot noh arngut na ngi ban leit
bam kwai ha dwar jong U. Mynta ngi sah sa tang lai ngut
shipara. (*Sangeh*)

JIM : Nangta pat ?

MAX : (*Peit lyngngoh kum ba iohi rngai*) Haba nga la dap
khatlai snem ryta nga la rung ha ka jingiasyllok jong ki

Franciscan bad ha u laiong jong ka snem 1918 la pyn-
kyntang Lyngdoh ia nga ban shakri ia U Blei Trai Kynrad.
Dei ha kane ka sngi ba nga la sngewnguh kyrpang ia U Blei
U ba la ai ha nga ia ki kmie ki kpa kiba la pynheh pynsan,
la ri la sumar bad btin lynti ia nga. Ki la hikai ia nga da la
ki jong ki nuksa kumno ban ieid ia U Blei, ia ka Maria
Theisotti bad ia ki para brier. Katno nga long u ba donbok
da shisha.

JIM : Shano phi la leit lane aiu pat phi la leh hadien ba la pyn-
kyntang Lyngdoh iaphi ?

MAX : Jim, ngam tharai kan da donkam ban iathuh shaphang
kita kiei kiei baroh namar ....

JIM : (*Kynrup ktien*) Hynrci phi la kular ban iathuh lut baroh
kat kaba nga kwah ban tip.

MAX : (*Wiat samrkhie*) Phi u ba shalak da shisha. Nga la ngat
ha ka jingriam jong phi. Niuma, hadien ba la pynkyntang
Lyngdoh, nga la sdang ban trei bad ialap ia ka Ktien U Blei
bad ha kajuha ka por ban pynphriang ia ka Nam bad burom
jong ka Maria Theisotti kylleng ka pyrthei. Da ka jingisynei
U Blei ryngkat bad ka jingiasaid ka Kmie Bneng jong ngi
nga la lah ban seng ia ki shnong ki ba nga la ai Nam ha ka
Maria Theisotti. Kawei ha Poland, kawei ha Rome bad
kawei pat ha Nagasaki.

JIM : Hadien pat phi la leh aiu ?

MAX : Naduh u snem 1922 nga la long u Editor jong ka kot
khubor Niam ha kaba pynphriang ia ka jinghikai jong ka
Balang bad kumjuh ruh ia ka Nam bad ka burom jong ka
Maria Theisotti. Ia kane ka kam phi tip hi ba nga dang bat
haduh mynta mynne ryngkat bad ka jingiarap lem jong phi.
(*U da phuh samrkhie artad*).

JIM : Khublei shibun Max. Nga la ioh ia kaba nga kwah bad
mynta nga la hun ka dohnud. (*Peit baje*) Wa balei la katta
kim pat wan rah sha. Ap ngan leit peit biang. (*Mih*).

MAX : (*Marwei u iaid sharum shaneng bad u peit shabar na
jingkhang-ut. Ka suin bneng ka saw byrtem bad u lyoh u
iaid stet. U Max u wan phai bad kren wei brier*) Dbn kaei
re kaei ka ba sngewphieng mynta ka janmiet. Ngam sngew-
thuh sngewthaw. (*U shim ia ka kot khubor ba don halor
miej. U peit ia ka kalender ba wah ha kynroh*). Ki kam ki

la jan dep lut baroh. Mynta ka dei ka 17 tarik u Rymphang 1941. Kane ka kot khubor ka dei ban mih ha ka 19 tarik mynta u bnai. Kam lei lei ka por ka dang biang. (*Kynsan kynsan nabar yn iohsngew ia ka jingpyrta*).

JAKA - 2

(*Max, Jim, U Kolonel bad uwei u Shipai Jerman*)

JIM : Max.....Max.....(*Rung stet*) Max.....Max... ..ki shipai ki dang wan shane ban wad iaphi. Ka bha ba phi phet noh mynta mynta.

MAX : Phet.... .balei Jim nga dei ban phet kum u ksew ? Ngam shym la leh ei ei ka ba sniew (*Hamar hangne rung U Kolonel da kaba kynjat tyngah ia ka jingkhah bah. Nadien jong u pat bud u shipai*).

KOL : Max Kolbe, la shem ba me pynphriang ia ki khubor pyrshah ia ngi. Ha ka kyrteng ka Ri Jermani nga kem ia me.

(*Ha u shipai*) Ialam ia u (*U shipai u ialam nangta u Kolonel u kren ha u Jim*). Ym bit mano mano ban mih shabar ki kynroh jong kane ka jaka khlem da ioh jingbit kaba biang. Kane ka dei ka hukum bad ka jingmaham ia baroh. Uno uno u ba leh pyrshah un shah siat iap ha shen. Me sngew-thuh ? (*U mih jyndat artad*).

NONGBTHAH : Hadien ba la kem ia u Max Kolbe, la ialam ia u bad set shipor ha phatok "PAWIAK" ha Warsaw. Kham hadien pat la ialam bad set ia u ha ka kut koidi *Auschwitz* kaba don ha ka Ri Poland bashathie. Ia kane ka kut koidi la ju tip ia ka kum ka *Ktem Jingiap* namar kham bun ki koidi kiba shah set hangta kim ju wan phai shuh ne lait im.

(*Katba ka jingbthah ka nangiaid - yn pynkylla stet ia ka ryndan ialehkai Ka jaka ka long ha phatok. Hamar pdeng don ka jingkhah-bah bad jingkhah-nar. Sha baroh arliang jong ka ryndan don ki jingkhah ba lah ban rung ban mih ki koidi. Mar ia plie ka pyrda yn iohsngew ia ki jingsympat shabuk bad ki jingud jinglynniar ki koidi kiba sngew shyrkhei shibun. Ha phatok u Max u ioh da ka nombar 16670*).

JAKA - 3

(Ha phatok U Kolonel, Sergeant, Max bad katto katne ngut ki koidi. Ka dei ka por janmiet).

SERG : Kolonel, ngi la dep sympat ia u san phew shabuk kumba phi la hukum. Haei ngin set ia u ?

KOL : Ha ka kamra ba 14. Wat ai bam ai dih ei ei ruh em mynta ka sngi. Me sngewthuh ?

SERG : Ha ka hukum jong phi Kolonel. *(U Kolonel u mih noh. Ki 'Light' ki dum suki suki bad nabar yn iohsngew ia ka jinghot 'Roll call' ia ki koidi bad hadien katto katne por ki koidi ki rung uwei hadien uwei ban pdiang jingbam na u 'cook' u ba don ha baranda Khatduh eh rung u Max bad u laid shajan u 'cook' ban pdiang jingbam. Hamar kane ka por rung u Sergeant).*

JAKA - 4

SERG : Sangeh. Wat ai jingbam ia uto u koidi *(U Max u shu peit lyngngoh bad laid noh sha kyndong Kiwei pat ki koidi ki rung bad pdiang jingbam uwei hadien uwei haduh ban da kut).*

KOIDI 7283 : Kumno ngi lah ban im baroh shi sngi tang da une shi sleit u ruti ? *(Hangne u iohi ia u Koidi nombar 16381 u ba kham tlot ban ia baroh u ba dang mut ban bam ia u ruti ba u ioh. U koidi 7283 u kynrup bad knieh kynsan ia u ruti na kti u 16381 Don ka jingiahalla bad jingkihwin thlim. Ki koidi na la ki kamra ki wan mih lang baroh Hamar ba dang thnem bha, wan rung u Sergt).*

SERG : Sangeh *(Baroh ki kyndit bad sangeh)* Ka la jia aiu ? *(Ym don ba jubab).* Nga ong ka la jia aiu ?

16381 : U la knieh ia u ruti jong nga.

SERG : O . me la shah knieh u ruti ? *(Dom)* Mano ba la leh ia kane ? *(Ym don banud ban jubab).*

MAX : *(Na kyndong ba u shong)* Ma nga.

SERG : *(Laid shajan u Max)* Mame.....ngan sa pyni kumno ki leh ia kito ki ba thaw jingkulmar hangne *(U kynjat syndet da ka boot na kpoh bad u tied da ka tdong suloi haduh ba*

u Max u kyllon ha madan). Kato kan sa hikai ia me kumno ban im ha kane ka phatok. Mynta leit baroh sha la ki jaka (*U mih noh bad ki koidi ruh ki leit noh sha la ki jaka. Sah sa tang u Max bad u koidi nombar 7283).*

7283 : (*Leit hajan u Max*) Map.....map ia ka jingbakla jong nga Lynda dei ba phi la iada ia nga – ngam tip shuh kaei ka jingpynshitom bad jingsajia ka ban hap ha nga. Da kumno ngan siew kyliang iaphi.

MAX : Ym donkam ba phin siew kyliang ia nga namar hangne ngi dei ban long kum shipara. Hynrei kawei ka jingkyrpad jong nga ka long ba phin iai shah barabor ia ki jingshitom baroh ki ba wan hap ha ngi.

7283 : Ban iai shah. . .em em. Kumno ngi lah ban iai shah ia ka jingleh bein khlem akor jong kine ki briew ki ba khlem dohnud. Phi tharai ka long ka ba suk ban iai shah khlem da don shuh u pud ia kiei kiei baroh ?

MAX : Paralok, ban shu kren beit phak ngim lah shisha ban iai shah ia kiei kiei ki ba long palat. Hynrei pyrkhath bha seh, hato don jingmyntoi ban ialch pyrshah ia ka dohnud kine ki briew ha kane ka kut ? Da lei lei ruh em. Kan nang pynshrai bad pyneh ia ki dohnud jong ki bad kin ioh ruh ka lad ban nang pynhiar kput ia ngi laiphew jait haduh ka ba kut. Phi kwah ba ka jingim jong phi kan shu kut noh hangne ?

7283 : Em . tangba ngim don lad shuh da kumwei pat.

MAX : Balei em Ha man la u briew bad khamtam ha kito ki ba shaniah ha U Blei, ka don barabor ka lad, bad ka bor.

7283 : Ka lad ! Kaei kata ka lad bad ka bor ba ngi lah ban iai shah ia kum kine ki jingshah leh bein ?

MAX : (*U peit ia u koidi 7283 da ki khmat ba isynei bad hadien shipor u kren*). Ka jingduai kein ha U Blei Trai Kynrad. Dei tang ka jingduai ka ba lah ban ai bor bad kyrshan ia ngi na ki jingeh jingshitom baroh. Paralok, phi ju kynmaw ban duai ?

7283 : Ban duai .. .phi.....phi dei uei maphi ?

MAX : U Lyngdoh Katholik.

7283 : U Lyngdoh ?

MAX : Hooid. Hynrei kynmaw paralok ym dei tang na ka daw ba nga long u Lyngdoh ba nga sa kyntu iaphi ban duai. Ym don mano mano ba lah ban pynbor iano iano ban duai

lymda uta hi u briew um mon ban duai. Kam pher la ngi don ha kano kano ka Niam ne ka jingneit ka jingduai ka long ka bor mynsiem ba ngi ioh na U Blei Trai Kynrad. Phi. .. phi ju kynmaw ban duai ?

7283 : (*Dem sngewsih ka khlieh shapoh*) Em ngam ju kynmaw ban duai.

MAX : Paralok, lada phi kwah shisha ban siew kyliang ia nga, kular ba phin duai la kumno kumno shisien shi sngi ha U Trai Nongbuh Nonghaw. Phi kular ?

7283 : Hynrei kumno ngan duai ngam nang bad ngam ju mlien ban duai.

MAX : (*Phuh samrkhie*) Kam lei lei lada phi don jingthmu shisha ngin sa ia duai lang ryngkat man ka sngi. Phi kloi ban leh ia kata ?

7283 : Nga kloi.

MAX : Khublei shibun. Khlem artatien phin sa shem jingsuk kaba phim pat ju shem mynno mynno ruh ha ka jingim jong phi Naduh lashai ka sngi ngin sa ia duai lang ryngkat. Mynta ka bha ba phin leit noh sha la ka jaka ioh wan lap u nongap iaphi. (*U 7283 u mih noh bad ki 'light' ki dum suki suki bad ki shai biang suki suki*)

JAKA – 5

Ka Sngi babud

(*Yn iohsngew ia ka jingkhoh 'Roll call' bad nangta ki koidi ki pdiang jingbam biang na u 'cook' bad khatduh eh rung u koidi 16381*).

16381 : Sa katno sngi nga dei ban sah hangne ban ioh bam tang katne u ruti baroh shi sngi Nga thngan, nga tlot, ngam nang batai shuh. Kan jin da bha ba nga iap noh (*Mut ban mih*).

MAX : (*Na ba shong ha kyndong u ieng suki jai*). Paralok. .. heh une u ruti na ka bynta jong phi.

16381 : (*Peit lyngngoh*) U ruti ! Phi pat phin bam da ei ? Naduh mynhynin phim shym la ioh jingbam ei ei ruh em.

MAX : Ngam da sngewthngan eh haduh katta katta. Shim, shim une u ruti wat sngew lehrain.

16381 : (*Kmen bad kynrup ia u ruti*) Khublei... .khublei shibun eh (*U mih kyrkieh*).

JAKA - 6

*(Hadien katto katne sngi U Max u la kem pang bad u shi-
tom jur. Rung U Kolonel bad Sergeant).*

KOL : *(U peit shipor ia u Max. U kyrsiew da ka kjat) Ieng beit
mame. Tang ka akor ruh mem don. Man ka kynti ba nga
rung me dei ban ieng beit me sngewthuh ? (U Max u sngap
jar jar). Bad haba nga kren me dei ban jubab, me iohsngew ?
(U tynruh tynggeh artat da u dieng na kpoh bad u Max u
kyllon ha madan). Sergeant pyntip ia u doktor ban wan
peit ia une u koidi.*

SERGT : Kumba phi hukum Kolonel.

KOL : Ngam sngewthuh balei ki bor bahalor ki kwah ban
pynlut dawai dashin na ka bynta kine ki nongshun pohjait.
Sergeant ia ngin leit peit sa ia kiwei pat ki kamra. *(Kolonel
bad Sergeant ki mih ryngkat).*

JAKA - 7

(Hadien shipor, Rung u Sergeant bad doktor)

SERGT : Hangne u don.

DOKTOR : *(U eksamin ia u Max U plied ia ki khmat, ka shyntur
bad kumta ter ter. Ynda u la dep u ieng suki jui bad kren
da ka sur ba sngewkhia). Une u koidi u don ka jingpang
T B. Ngi donkam ban rah ia u sha hospital mar mar ioh
kane ka jingpang kan ktah ia kiwei pat ki koidi.*

SERGT : Kata kan jin da bha shibun eh. Ai ka mat ia iap lut
baroh.

DOKTOR : *(Kynhied) Sergeant, kynmaw kane ka jingpang ka lah
ban ktah ym tang ia kine ki koidi hynrei wat iaphi bad ia
baroh ki shipai jong ngi kiba ha kane ka kut. Nga ngam
lah ban kit khlieh lada jia kum kata kaei kaei. Ialam ia
une u koidi shisyndon sha hospital da ka ambulance.
(U mih noh).*

SERGT : Iaid khun ka nongwei pohjait. Ban da dei ha ka bor
jong nga ngan jin da la ieh la ka ieh hangne haduh ba men
da iap. *(U Max u ieng bad iaid suki hynrei u shipai u
khynniat jubor ia u shabar. Ki 'light' ki dum suki suki).*

KHANG PYRDA

KA BYNTA KA BA-AR

JAKA - 1

(U Max bad uwei pat u koidi 5659 ki dang ap ia ka kali kit nongpang ka ba dei ban leit kit pat ia ki sha byndi Kane ka long ha ka por ba u Max u la dep shah sumar ha hospital).

5659 : *(U shong sngewsih marwei ha kawei ka ben)*

MAX : Paralok, la slem katno ba phi la thiah pang hangne ?

5659 : La kumba saw bnai mynta 'Phadar'.

MAX : *(Kyndit)* Kumno phi tip ba nga dei u Phadar ?

5659 : Ka nam bad ki kam babha k1 la iaaid ha shuwa jong phi Hangne ha hospital bad kumjuh ha kato ka byndi bashyrkhei, naduh k1 koidi haduh k1 shipai ap pahara ki tip bha shaphang jong phi. *(U sangeh shipor bad u bteng)* Hynrei balei ki la kem iaphi Phadar ?

MAX : Namar ba nga ialap ia ka Gospel U Krist U Blei. Kine ki shipai Nazi ki long ki bym ngeit Blei, kumta ban pynsangeh ia ka jingtrei jong nga bad ha kajuha ka por ban pynsaja ia nga na ka bynta ka kam ba nga trei, ki la kem bad set ia nga.

5659 : Ki la leh ia kaei kaei kaba jah burom da shisha. Ngi shisha ngi dei hok ban shah set hangne, hynrei maphi... maphi . ... kumno ki nud ban set lang ia phi ha ka juh ka ktem koidi ?

MAX : Ka jingisih, jingbishni bad jingshun ki pynmatlah ia u para briew. Nga hi shimet ngam don jingkluslai ei ei. Ai kin leh katba ki mon.

5659 : Ngam don jingkyrmen ban dang lait im na ka kti jong kine ki nongshun. Ka jingpynshitom bein bad jingpyniap ba sngewtriem ia ki koidi ka long kaba palat. Wat tang ban iohsngew ia ka jinglynniar basngew shyirkhei jong kito

kiba shah pynshitom ka la pynsuh jer ia ka met jong nga baroh shiryenieng. Phi pat phi dang don jingkyrmen ban lait im nangne ?

MAX : Nga tip skhem ba ma ngi baroh arngut ngin hap ban leit phai biang sha ka '*Auschwitz camp*' lane 'ka ktem jingiap' hynrei ngim dei ban duh jingkyrmen. Ngi dei ban shaniah tylli ha ka jingpyniaid bastad jong U Blei U Trai Nongbuh Nongthaw. Balei, phi tieng ban iap ?

5659 : (*U sngap shiphang bad u kren sngewdtaw*) Em ngam sheptieng ban iap . . hynrei nga sngewsih ba ba . .

MAX : Ia kaei phi sngewsih paralok ?

5659 : Nga sngewsih haba nga pyrkhat ia kiei kiei kiba la jia ha ka jingim jong nga.

MAX : Don kaei kaei kaba nga lah ban iarap ia phi ?

5659 · EEEEEMMMM . ngam tharai phi lah ban iarap ia nga.

MAX · Balei, kiei eh kita ki jingjia kiba ym don mano mano shuh ba lah ban iarap iaphi ? Wat ia u briew basniew ruh dang don ki nongiarap.

5659 · Em Phadar, ngam shym la leh sniew ne leh pyrshah iano iano hynrei nga don ka lok bad ki khun (*sngewsih*) kiba ngan ym lah shuh ban ia kynduh pat nga .....nga (*kren teh teh*).

MAX · Paralok ngam kwah ba ngan pynbor iaphi ba phin iathuh ia nga shaphang ki kam iing kam sem jong phi lada phim kwah ban iathuh.

5659 : Em Phadar, kam dei kumta. Nga kwah eh ban iathuh khnang ba ka jingsngewkhia ha ka dohnud jong nga kan kham sting. Phi kloi ban sngap ?

MAX : Lada ka long kumta, balei em.

5659 · Nga sngewsih eh ba ha step shuwa ba ngan mih ban leit sha madan thma ngam shym la ioh ban iakynduh iano iano, ia ka lok ne ki khun jong nga. Ka la jia kumne. .... (*sdang ka "Flash back"*).

JAKA - 2

(Ka kamra ha Ying u Francis bad ka Mary. Nabar yn iohsngew ia ka jingpynbna lymba ki 'loud speaker' ka ba ong kumne : Kane ka long ka jingpynbna ka ba donkam - Baroh u shynrang briew ba 21 snem shaneng u dei ban leit mar mar sha Ophis Shipai ban ai kyrteng ialade. Kino kino ki bym leit kin shah pynshitom jur. Ngan ong biang . ..ynda u la dep ong biang sa shisien ia ka juh ka jingpynbna, ki 'light' ki shai suki suki).

FRANCIS : *(Rung stet bad kawei ka envelop ha ka kti) Mary Mary,, (U rung sha kamra thiah, sha kamra shetja bad kumta ter ter, nangta u wan phai bad pyrkhat wei briew) O imat ka dang leit donkam (U khreh u khrum, u lum ia ki jain ki nep bad shong ha shuki ban ap shipor).*

JAKA - 3

(U Francis bad uwei pat u paralok jong u)

PARALOK : *Kloi seh baroh ki la poi. Ki ap sa tang ia phi. Ale ngin ia leit noh.*

FRANCIS : *Ia kumne nga la wan. (U paralok u mih noh U Francis u shim ia u khulom bad ka kot sada u thoh jingthoh. Ynda la dep u thep ha kawei pat ka envelop bad buh halor miej U ieng suki, u peit ia ka kamra sawdong sawdong bad khatduh eh ia ka dur ka lok bad ki khun ki kti. U jaw ummat bad mih noh)*

JAKA - 4

(Ka Mary marwei)

MARY : *(Rung law ia ka 'shawl'. Sdang ban lum ia ka iing ka sem. Iohi ia ka envelop. Ka shim bad pule)*

Mary baieid,

Nga tang shu poi ha jingtrei, nga la ioh ia ka hukum ba ngi dei ban leit mar mar sha madan thma ryngkat bad kiwei pat ki 'riew shynrang baroh. Nga la wan mareh bran

bran sha iing hynrei ngam shym la iakynduh iano iano ruh. Namar ba ka por kam shah ngam banse ban leit noh la ka leit. Ia mynta hi ngan hap leit *Report* shuwa sha Ophis Shipai bad ngam tip shano kin phah ia nga lane katno slem ngan jah. Tang shu ioh lad ngan sa thoh shithi sha phi mar mar. Mary. to tip tang kane kawei ba nga ieid iaphi bad ia ki khun bad ba nga la mih na iing da ka jingkhia mynsiem ba ngam shym la ioh ban iakynduh iaphi baroh. To duai ba ngan ioh wan phai pat sha la iing kham kloi.

Uba ieid iaphi barabor,
Francis

JAKA - 5

(Hangne ka kut ka 'Flash back' bad ka rynsan kan long biang thik kum ha ka JAKA - 1, ha ka ban don u Max bad koidi 5659)

MAX · Hato ka lok bad ki khun jong phi ki tip ba phi shah set hangne ?

5659 : Em. Nga tharai ki la pyrkhat ba nga ruh nga la iap. Dei na kane ka daw ba ka mynsiem jong nga kam suk.

MAX · Balei kam suk ?

5659 Kam sngew suk namar dei ynda haba nga la shah set hangne ba kiei kiei ki wan paw pat ha nga. Bunsien ha ki jingphohsnew nga ju iohi ia ka lok bad ki khun ba ki iam. Ynda nga khie mynstep bad kynmaw ia kaei ka ba nga la iohi rngai, ka dohnud jong nga ka pang bad ka shon khia. Nga sdang ban sngewthuh ba nga la duh noh ia *ka jingieid bad ia ka iing ka sem* ki ba long kiei kiei ki ba khraw bad kordor tam ha kane ka pyrthei. Mynta katno nga thrang ban ioh pat sa shisien ia ka lad ban iakynduh ia ki. Ban doh ban dait bad kdup ha la ka shadem. Miet la bad sngi nga iai duai ha U Blei ba Un ai ia ka lad ba ngan poi biang sha la iing.

MAX : Paralok, nga ngeit skhem ba U Blei Un sngap ia ka jingkyrpad jong phi. Wat leit duh jingkyrmen.

5659 : Phadar, maphi pat phi dang don i Mei i Pa ?

MAX : Naduh ba nga rung ha kane ka jingiasyllok riewniam, nga la ieh noh ia la i Mei i Pa, ia ki ba ha iing ha sem baroh

ban im tang marwei. (*Nabar yn iohsngew ia ka jingsawa
ba laid kali bad baroh arngut ki peit shabar*).

5659 : (*Kren kyrkieh*) Phadar, phin sngewbha ban pynleh ia
kawei ka kam na ka bynta jong nga'?

MAX : Khlem pep, lada ka long ka ba nga lah ban leh.

5659 : Lada jia ba ki pyllait noh iaphi nangne, sngewbha leit
sha shnong jong nga ban wad ia ka lok bad ki khun jong
nga bad rah ha ki ia kine k1 kyntien (*u sngewsih bad
um lait kren*)

MAX : Aiu ngan ong ha ki ?

5659 : Ong ia ki ba nga dang im – nga shait nga koit. Ong ruh
ba nga icid ia k1 naduh ka dohnud bad mynsiem jong nga
(*sur iam*) nga kwah dik dik ban iohi biang ia k1 – ban doh
ban dait bad ban kdup ia ki ha la shadem. Lehse lada U
Blei U ibit, ngin sa ia kynduh biang ha kane ka pyrthei –
lada Um ibit, ngin sa ia kynduh pat ha kawei pat ka pyrthei
ban ym iakhlad junom (*Hamar kane ka por yn iohsngew
ia ka jingsangeh ka kali, bud ka jingaid k1 shipai Hadien
shipor rung uwei u shipai bad u kynhied ia k1*)

SHIPAI : Laid baroh arngut sha ka “truck” (*Baroh k1 mih*)

KHANG PYRDA

KA BYNTA KA BALAI

'Nautung 24, 1941

JAKA - 1

(Ha Phatok kum ha ka Bynta banyngkong U Max u shong ha la ka kamra. U Kolonel u dang ia'id 'inspection' ia ki kamra jong ki koidi Kynsan kynsan yn iohsngew ia ka jingriew jong ki 'siren' jinghalla bad jingpyrta jong ki shipai ap pahara. Hadien shipor wan rung uwei u shipai bad u ieng 'attention')

SERGT Kolonel, uwei u koidi u la jah na la ka kamra

KOL . *(Bitar)* Jah Wad ia u shisyndon bad wan ialam shane *(Mih u shipai bad hadien katto katne por u wan rung biang)*

SERGT . Sir, ngi la dep wad lut ia ki kyndong kynshrot bad ki law bniap baroh sawdong jong kane ka kut hynrei ngim shem satia Ngi la lap tang ia kawei ka jaka ba la ot ia ki sainar shiah

KOL Niuma *(U pyrchat shipor)* Pynmih hangne ia baroh ki koidi kiba don ha kane ka liang.

SERGT Ha ka hukum jong phi *(u mih)*.

KOL *(Marwei)* Ngan sa a jingsneng ka ba shyrkhei bad ka ban sah jingkyrmaw ha baroh kine ki koidi khun ka mrad ki ba nud ban ialeh pyrshah ia ki hukum jong nga *(U mih noh)*

JAKA - 2

(U Sergeant bad ki koidi babun Max ruh u don lang).

SERGT : Ieng hangne baroh. U Kolonel u kwah ban kren ei ei.

KOL : *(U rung hadien shiphang)* Uwei u koidi u la jah. Don mano mano ba tip shano u don ? *(Ym don ba kren mano)*

mano). Ym don ba jubab ? (*u iaid sharum shaneng*) Niuma ngan ai por haduh san baje shibit janmiet ba lada don mano mano ba tip shano u don, u dei ban iathuh ia nga shisyndon lym kumta lai ngut napdeng jong me men shah pyaniap. Leit baroh sha la ki kamra. (*Baroh ki iaid suki suki sha la ki jong ki kamra, sah sa tang u Kolonel bad Sergeant*)

KOL : Wat ai bam ei ei ia kine ki koidi baroh. Wat ka um ruh ym bit mynta baroh shi sngi Ha ka por 5 baje janmiet wan ialam biang ia ki baroh shane ba ngan pyndep ia la ka jingkular. (*U mih bad ki 'Light' ki nang jah suki suki bad shu shai tang byrngut byrngut kum ha ka por janmiet. Hadien shipor ki koidi ki wan mih bad ieng lain biang Khatduh eh wan rung u Kolonel*).

KOL: Ka por ka la dap san baje. Uno uno u ba kwah ban kren ne iathuh ei ei ai un tur shakhmat. (*Ym don ba khiih mano mano*) (*U Kolonel u iaid sharum shaneng bad peit saw treit ia ki*). Kynmaw ym don ba lah ban ioh phet na kane ka kut tang dalade shimet khlem da don ka jingiarap ne jingiasylla lang jong baroh. Na kane ka daw, kum ka jingsneng na ka bynta jong me baroh, lai ngut napdeng jong me ki dei ban iap. (*Ha u Sergeant*) Thoh ia ka nombar jong ki koidi (*U iaid bad u kdew ia u koidi nombar 16951, 17833 bad khatduh eh ia u nombar 5659*)

5659 : (*Dem khohsiew hakhmat u Kolonel*) (Kolonel Kolonel, sngewbha pyllait ia nga Isynei ia nga.

KOL : (*Wiat samrkhie arsap*) Isynei. Wat tang ia ka jingmut jong kata ka ktien ruh ngam sngewthuh (*Khynniat da ka kjat*) Leit shatai khun ka nongwei pohjait Sergeant leh ia la ka kamram. (*Mut ban mih*)

MAX : (*Sur bajem*) Kolonel

KOL : (*Phai syndet bad bitar*) Me kwah aiu ?

MAX : Shah ia nga ba ngan shim pli ia ka jaka u koidi 5659

KOL : (*Kum bym lah ngeit*) Ban shim pli ? Balei ?

MAX : Nga nga long tang u 'riew marwei hynrei ma u, u don ka lok bad ki khun ki kti ki ba dang ap ia u.

KOL : Ki ba dang ap ia u (*Sngew sam mut*) Me dei uei ma me ?

MAX : Nga dei u Phadar Katholik.

KOL : U Phadar Katholik ? Imat une u la lamwir. (*Ha u Sergeant*) Weng noh ia u nombar 5659 bad buh da u nombar 16670. Ialam ia ki sha ka kamra 13. Wat ai bam ai dih ei ei ruh em. Ieh ka mat ia iap suki hangto (*Mih noh ryngkat bad u Sergeant*).

5659 : (*Dem khohsiew hakhmat u Max*) A nga u khawpud. Ngam shym la nud ban pdiang ia ka jingiap bad mynta nga la pynngat ha phi. Map ia nga Phadar baieid. (*Pynieng ia u*)

MAX : Wat kren kumta Francis. Lehse ka dei ka mon ka jong U Blei ba phi lah ban leh bun kiei kiei hadien habud. Kynmaw ruh ba ka lok bad k_i khun ki dang iai ap khmih lynti ia ka jingwan phai pat jong phi.

5659 : (*Sngewsih*) Hooïd Phadar, ngan ym klet bad ngan ym lah ban siew kyliang ia kane ka jingaiti bakordor jong phi.

MAX : Ngam kwah ba phin siew kyliang hynrei to kynmaw ban duai ha ka Maria Theisotti na ka bynta ka jingsuk ha ka pyrthei.

5659 : Ngan sa leh ia kata man ka sngi haduh ka sngi bakhathuh jong ka jingim jong nga. Naduh kane hi ka khyllipmat, hakhmat jong nga bad hakhmat ka ung ka sem jong nga baroh, phi la long u 'Riewkhuid u Bakhraw.

MAX . Francis wat kren kumta.

5659 : Phadar shuwa ba ngin ia khlad nga kwah ban ioh naphi ia ka jingmap na ka bynta k_i lait k_i let, ki tam ki palat jong nga baroh.

MAX Francis khun baieid Nga tip katno phi sngewsih phi khuslai. Kita hi ki jingsngewsih jong phi k_i la pynioh lypa haphi ia ka jingmap na U Blei. Kynmaw ki Ummat ba la buhrieh jong phi k_i long kum ki jingduai kyrpad hakhmat U Trai Nongthaw

5659 : Hooïd Phadar, ngan ym lah ban klet ia ki Ummat ba la buhrieh. Ngan iai kynmaw ia ki ha la ka sngi bad da ka ba kynmaw ia ki, ngan ym lah ban klet ia ka jingaiti bakordor jong phi (*Ka jingsawa ba iaid shipai*).

MAX : Kita ki shipai ki la wan. Leit noh sha la ka kamra kloï.

5659 : Phadar sngewbha ai jingmap ia nga (*U dem khohsiew artad*).

MAX : Hooïd Francis, kumba U Blei U map iaphi – nga ruh nga map iaphi ha ka kyrteng U Kpa, U Khun bad U Myn-

siem Bakhuid (*U Francis u teng suki bad piam sbak ia u Max. U jaw ummat bad mih noh Rung u Sergeant bad ialam ia ki koidi ba la shah rai pynrem baroh shabar ban leit sha ka kamra 13. Ki 'Light' ki dum suki suki bad ki shai biang hadien shipor*)

JAKA – 3

'Nailar 1941

(*Ka kamra 13 jong ka kut koidi Auschwitz Hamar pdeng don ka jingkhang bah ba don ruh twei i jingkhang-ut i barit ha kaba u nongap pahura u lah ban peit ia ki koidi shapoh Mar ia shai ki 'light' – u Sergeant u khynniat ia u koidi nombar 16670, 17833 bad 16951 shapoh kamra*)

17833 (*U pyrta tieng*) Em em

16951 · Pyllait ia nga pyllait ia nga Isynci ia nga

SFRGT (*Wiat samrkhie arsap*) Khublei paralok Ngin sa ia shem pat (*U khung khyrdep tlam ia ka jingkhang. Mar ia khang ia ka jingkhang. u 16951 u lynnai, u pyita da ka ba tied ia ka jingkhang bad khatduh ynda u sngew bym myntoi shuh, u shong sngewsih ha madan bad u iam*)

16670 (*Peit isyneti bad u tur shajun u 16951*) Paralok, long lehnohei ki jinglynnai jingpyrta jong phi. Yn ym don ba lah ban iohsngew iaphi.

16951 · Hynrei hangne ngin ym lah ban lait . ka jingiap ka ap ia ngi.

17833 : Hooi sa tang ka jingiap ka ap ia ngi.

16670 : Dei na kata ka daw ba ngi dei ban pynkhreh ialade

17833 : Pynkhreh ialade ' Kumno ngin pynkhreh ialade ban iap ?

16670 . Paralok, kynmaw kane ka met ka long tang ka dew byrtha ka ban pyut noh. Bad kine ki briew ki lah ban pyniap tang ia ka. Hynrei kynmaw kin ym lah ban pyniap ia ka mynsiem jong ngi Ka mynsiem ka im junom bad dei ia kane ka mynsiem ba ngi dei ban pynkhreh shuwa ba kan khlad na kane ka met jong ngi.

16951 : Kumno ngin pynkhreh ia kata ka jingim ka ba junom ? Ngam sngewthuh.

16670 : Ngin pynkhreh lymba ki jingduai kein ba U Blei Trai Kynrad Un map ia ki lait ki let, ki tam ki palat jong ngi bad ba Un ai ha ngi ia ka bor ban iai shah ia kine ki jingjynjar jingsajia haduh ka ba kut. (*U koidi 16951 bad 17833 ki shu peit seh ia u Max kum ki ba shoh bieij bad ki pyrkhat jylliew*) Phi nang ban duai ?

16951 & 17833 : (*Ki kyrngah la ki khlieh*)

16670 : Kam lei lei. Ban duai ym da donkam ban da hikai mano mano, namar man la u briew u don la ka jong ka jingsngewthuh kumno ban iakren bad U Blei Trai Kynrad. Ka dei sa tang ka jingmlien ka ba pynshlur ia ngi ban ia kren bad U

16951 · Hynrei la slem bah ba ngam ju duai bad ngam sngew-nang kumno ban sdang.

17833 : Nga ruh.

16670 : Kam pher. To ngin ia duai lang baroh. Ngan sdang ma nga bad phi phin bud nadien jong nga. (*U ialam jingduai bad kine arngut ki pyrthuh bud nadien jong u. Katba ki dang ia duai kumne, u 'Guard' u wan peit na ka jingkhanguit bad u iohi ia ki ba ki dem khohsiew bad ki duai. U peit lyngngoh shiphang bad u leit noh*)

(*Ki 'light' ki dum ki meh, ki dum ki meh suki suki ban pyni ia ka jingaid jong ki sngi ki ia Hadien katto katne por yn iohi ia ki koidi ba ki tlot bad kim lah shuh wat tang ban khuh lait noh u 16670 u ba dang kham i khlain ban ia kito arnguh kiwei pat. Kyndit kynsan u koidi 17833 u kyllon iap Hadien katto katne por sa u koidi 16951. Ki light ki shai suki jai bad hamar kane ka por wan rung u 'guard' bad arngut ki shipai. Ynda u 'Guard' u la peit ia ki koidi, u hukum ia ki shipai ban rah noh ia ka met jong u 17833 bad 16951 shabar Ha kamra sah sa tang u 16670).*

16670 : A Blei Trai Kynrad to map ia ki naba kim tip ia kaei ba ki leh

NONGBTHAH · Ki sngi ki ia ki iaid Man la ka sngi u Max u iai duai ha U Blei bad ha ka Maria Theisotti. U la tlot bym i lah ong shuh. Khatlai sngi u la sah ha kata ka phatok khlem bam khlem dih..., u la im tang da ki jingduai. Kumta ha ka sngi ka ba khatsaw jong u 'Nailar, u Kolonel u la ai hukum ia u doktor ban pyniap noh ia u.

JAKA - 4

(Max bad u Doktor Diem)

DOKTOR . (*Rung Peit ia u Max u ba thiah lytar ha madan ba la ban ka jinglot. U kiah ia u.*)

16670 Phi dei uei ? Phi kwah aiu ?

DOKTOR . Nga dei u Doktor ba la phah ban ai iaphi ia ka injekshon.

16670 : To pyndep ia la ka kamram.

DOKTOR : (*U sei ia u thyrnia injek, ka dawai bad kiei kiei kiba donkam*)

16670 Kaei kane ?

DOKTOR Ka Carbolic Acid. Tang hapteng khyndiat por, u briew u ba loh ia kane ka injekshon un iap Phi kwah ban ong ei ei khatduh iawai ?

16670 : Em, sngewbha pyndep ia la ka kamram (*U Doktor u ai injek bad u mut ban mih noh*) Doktor, katno baje mynta ? Katno tarik ?

DOKTOR . Sa tang shipor kan sa long ka 15 tarik u 'Nailar (*U mih noh*).

16670 : (*Sur tlot*) 15 tarik u 'Nailar ? Ka dei ka Sngi burom jong Ka Maria Theisotti. Ka Kmie Bneng baieid jong ngi (*u nang tlot nang tlot bad kynsan kynsan da ka sur ka ba jam*) "Ko Blei ha ki kti jong Me nga aiti ia la ka jingim' (*U dkut mynsiem Ka 'sound' Ave Maria ka iaid ryngka ryngkat bad ki 'light' ki dum suki suki. Ka pyrda ka khang*)

LA KUT

CONFIDENTIAL

